URSH UDRUGA RADNIČKIH SINDIKATA HRVATSKE

ON-LINE POSTUPKOVNIK

ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA NA RADNOM MJESTU

Prepoznavanje, dokumentiranje i zaštita dostojanstva radnika.

Ovaj priručnik pomaže radnicima, sindikalnim povjerenicima i poslodavcima prepoznati ponižavanje, izoliranje, prijetnje, pritiske i druge oblike psihičkog zlostavljanja na radu. Naglasak je na jasnim koracima, dokazima, povjerljivosti i zaštiti zdravlja.

8
dana za postupanje.

>20
osoba za zaštitu dostojanstva radnika

Zagreb, svibanj 2026.

Izdavač: URSH - Udruga radničkih sindikata Hrvatske.

Sadržaj i način korištenja

Priručnik je namijenjen radnicima, sindikalnim povjerenicima, osobama za zaštitu dostojanstva, poslodavcima i svima koji žele sigurnije radno okruženje.

1. Što je mobing?
2. Što nije mobing?
3. Pravni okvir i unutarnji postupak
4. Obrasci ponašanja i signali za uzbunu
5. Koraci, dokazi i pritužba
6. Diskriminacija, spolno uznemiravanje i digitalni rad
7. Zdravlje, sindikat, poslodavac i svjedoci
8. Mjere, checkliste, kontakti i izvori

Kako koristiti priručnik: prvo pročitajte dio o prepoznavanju i dokazima. Zatim pripremite kronologiju, sačuvajte poruke i dokumente te se obratite osobi za zaštitu dostojanstva, sindikatu ili drugoj ovlaštenoj osobi. U hitnim situacijama ne čekajte eskalaciju.

Što je mobing?

Mobing je naziv za sustavno psihičko zlostavljanje ili ponižavajuće postupanje na radu. Zaštita se u Hrvatskoj provodi kroz zaštitu dostojanstva radnika, zabranu uznemiravanja i spolnog uznemiravanja, zabranu diskriminacije te pravila zaštite zdravlja na radu.

Pritisak, izolacija i ponižavanje mogu se odraziti na rad, zdravlje i sigurnost.

1 Ponavljanje

Najčešće uključuje obrazac koji traje najmanje 6 mjeseci.

2 Neprijateljsko okruženje

Ponašanje stvara strah, poniženje, neprijateljstvo ili osjećaj isključenosti.

3 Povreda dostojanstva

Učinak je omalovažavanje radnika, narušavanje ugleda ili ugrožavanje zdravlja.

Zapamtite: naziv „mobing“ nije dovoljan sam po sebi. U praksi je najvažnije opisati konkretne događaje: tko je što učinio, kada, gdje, pred kim i koje su posljedice nastale.

Što nije mobing - ali mora biti zakonito

Legitimno upravljanje radom nije mobing ako je stvarno, razmjerno, jednako primijenjeno i provedeno uz poštovanje dostojanstva radnika.

U pravilu nije mobing

- ☑ Razumna uputa o radu i rokovima.
- ☑ Kontrola kvalitete i odgovornosti.
- ☑ Opravdana kritika rada bez vrijeđanja osobe.
- ☑ Zakonito upozorenje ili disciplinski postupak.
- ☑ Reorganizacija provedena transparentno i jednako.

Može postati mobing

- Kada se pravila selektivno primjenjuju.
- Kada je kritika usmjerena na ponižavanje osobe.
- Kada zadaci postaju nemogući ili besmisleni.
- Kada se radnika izolira i sustavno oslabljuje.
- Kada se radnik kažnjava zbog pritužbe ili traženja prava.

Praktični test

1. Ponavlja li se neprihvatljivo ponašanje ili traje dulje vrijeme?
2. Stvara li strah, poniženje, izolaciju ili narušava zdravlje?
3. Je li radnik stavljen u slabiji položaj od drugih u sličnoj situaciji?
4. Postoji li veza s osobnom okolnošću, zdravljem, dobi, spolom ili članstvom u sindikatu?
5. Je li poslodavac znao ili morao znati, a nije poduzeo primjerene mjere?

Na čemu se temelji zaštita?

Mobing se u hrvatskom pravu rješava kroz više pravnih osnova. Zato u pritužbi opisujte činjenice, a ne samo naziv problema.

ZOR - Zakon o radu

Poslodavac mora štititi dostojanstvo radnika. Poslodavci s najmanje 20 radnika imenuju osobu za pritužbe, a kod više od 75 radnika dvije osobe različitog spola.

ZSD - diskriminacija

Uznemiravanje je neželjeno ponašanje povezano sa zaštićenom osnovom, koje povređuje dostojanstvo i stvara ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

ZNR - zaštita na radu

Poslodavac je odgovoranza organiziranje i provođenje zaštite na radu, procjenu rizika i informiranje radnika o rizicima.

DIRH, sud i sindikat

Za zaštitu prava mogu se koristiti interni postupak, sindikalna pomoć, prijava nadležnim institucijama i sudska zaštita.

Brzi pristup propisima:

Zakon o radu

ZSD

ZNR

DIRH prijave

Unutarnji postupak zaštite dostojanstva

Zakon o radu predviđa postupak za pritužbe vezane uz zaštitu dostojanstva radnika od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja.

1 Pritužba
Radnik podnosi pritužbu osobi za zaštitu dostojanstva ili odgovornoj osobni poslodavca.

2 Ispitivanje
Poslodavac ili imenovana osoba ispituje navode i prikuplja informacije.

3 Najkasnije 8 dana
Pritužbu treba ispitati i poduzeti potrebne mjere ako se utvrdi uznemiravanje.

4 Mjere zaštite
Mjere mogu uključiti upozorenje, razdvajanje, promjenu organizacije rada ili ograničavanje kontakta između uključenih osoba.

5 Sud i prekid rada
Ako mjere izostanu ili su očito neprimjerene, radnik u propisanim uvjetima može tražiti sudsku zaštitu.

Povjerljivost: podaci utvrđeni u postupku zaštite dostojanstva radnika moraju se čuvati povjerljivo. Pritužbu i dokaze dijelite samo s ovlaštenim osobama, sindikatom ili pravnim zastupnikom.

Kako mobing može izgledati 1. dio

Nisu svi loši odnosi mobing, ali ponavljana ponižavanja, izolacija i pritisci moraju se shvatiti ozbiljno.

Komunikacija

- Vikanje, ruganje i sarkazam.
- Prekidanje i javno posramljivanje.
- Prijetnje otkazom ili premještajem.

Reputacija

- Širenje glasina.
- Etiketiranje radnika kao nesposobnog ili problematičnog.
- Podmetanje pogrešaka.

Radni zadaci

- Besmisleni ili nemogući zadaci.
- Prekomjeran nadzor bez razloga.
- Neutemeljeno oduzimanje posla.

Primjer: javno posramljivanje ili agresivna komunikacija pred kolegama.

Važno: u pritužbi ne treba dokazivati „namjeru“ svake osobe. Dovoljno je jasno opisati ponašanje, učinak i ponavljanje, uz dokaze koji pokazuju obrazac.

Kako mobing može izgledati 2. dio

Mobing se može dogoditi u uredu, proizvodnji, trgovini, javnim službama, zdravstvu, obrazovanju, na terenu, u digitalnoj komunikaciji ili u radu od kuće.

Izolacija

- Isključivanje iz sastanaka.
- Zabrana kontakta s kolegama.
- Uskraćivanje bitnih informacija.

Karijera

- Blokiranje edukacije.
- Nepravedno ocjenjivanje
- Selektivna pravila za napredovanje.

Digitalni prostor

- Ponižavajuće poruke u grupi.
- Pritisak izvan radnog vremena.
- Isključivanje iz digitalnih kanala.

Digitalne poruke mogu biti važan dokaz ako su sačuvane cjelovito.

Pravilo za opis

Nemojte pisati samo „mobing“. Napišite: tko je sudjelovao, što se dogodilo, kada, gdje, pred kim i kako se to odrazilo na rad ili zdravlje.

Kada treba odmah reagirati

Prijetnje
Otkazom, degradacijom, premještajem ili osvetom.

Javno ponižavanje
Kritika pred kolegama, klijentima ili korisnicima.

Izolacija
Isključenje iz informacija, sastanaka i timova.

Nerealni postavljeni zadaci
Namjerno nemogući rokovi ili kontradiktorne upute.

Spolno uznemiravanje
Neželjeni komentari, poruke, dodiri ili pritisci.

Posljedice po zdravlje
Nesanica, tjeskoba, panika ili stalni stres.

Pravilo: ako se ponašanje ponavlja ili eskalira, zapišite događaje, sačuvajte dokaze i obratite se osobi za zaštitu dostojanstva, sindikatu ili drugoj ovlaštenoj osobi. U neposrednoj opasnosti za sigurnost ili zdravlje zatražite hitnu pomoć nadležnih službi.

Vrste mobinga u praksi

Naziv vrste nije presudan za zaštitu, ali pomaže da se situacija lakše opiše i dokaže.

Važno je razlikovati tko sudjeluje, tko donosi odluke i tko može zaustaviti postupanje.

1. **Vertikalni prema dolje**
   Nadređeni prema radniku ili grupi radnika.
2. **Vertikalni prema gore**
   Grupa radnika prema nadređenom
3. **Horizontalni**
   Radnici iste ili slične razine.
4. **Strateški**
   Pritisci kojima se radnika gura prema odlasku iz tvrtke.
5. **Digitalni mobing**
   E-mail, chat i platforme

Nemojte svesti problem samo na „sukob ličnosti“. Ako radna organizacija dopušta sustavno ponižavanje, izoliranje ili pritiske, poslodavac mora reagirati i spriječiti nastavak štete.

Prvih 7 koraka za radnika

Kada sumnjate na mobing, cilj je smanjiti rizik, sačuvati dokaze i pokrenuti zaštitu bez nepotrebnog odgađanja.

1. Zapišite događaj isti dan: datum, vrijeme, mjesto, osobe, svjedoke i posljedice.
2. Sačuvajte poruke, e-mailove, rasporede, zadatke, zapisnike i druge tragove.
3. Ne odgovarajte uvredama. Pišite smireno i tražite jasne upute u pisanom obliku.
4. Ako postoji zdravstveni utjecaj, obratite se liječniku i opišite povezanost s radom.
5. Kontaktirajte sindikalnog povjerenika ili URSH radi savjeta i pripreme pritužbe.
6. Podnesite pritužbu osobi za zaštitu dostojanstva ili poslodavcu.
7. Pratite rokove i tražite pisani odgovor, mjere zaštite i prestanak štetnog postupanja.

Osjećaj pritiska ne treba ignorirati; važno ga je pretvoriti u jasnu kronologiju događaja.

Nemojte ostati sami: kod mobinga je čest osjećaj izolacije. Razgovor sa sindikatom, osobom od povjerenja, liječnikom ili pravnikom može pomoći da se problem opiše točno, bez panike i bez nepotrebnog rizika.

Kako voditi dokaze

Dobar zapisnik često čini razliku između opće tvrdnje i ozbiljne pritužbe.

Dnevnik događaja

- Datum i točno ili približno vrijeme.
- Mjesto ili komunikacijski kanal.
- Tko je sudjelovao i tko je svjedočio?
- Što je točno rečeno ili učinjeno?
- Kakav je bio učinak na rad, zdravlje ili ugled?
- Koji dokument, poruka ili zapis to potvrđuje?
- Jeste li tražili zaštitu i od koga?

Digitalni tragovi su korisni ako su sačuvani cjelovito i zakonito.

Sačuvajte

E-mailove, poruke, upute, rasporede, ocjene, zapisnike, fotografije i medicinsku dokumentaciju.

Ne radite

Ne objavljujte dokaze javno, ne vrijeđajte, ne prepravljajte datoteke i ne koristite nezakonite metode.

Primjer kratkog zapisa

Zapis treba biti konkretan, miran i provjerljiv. Nemora biti dug; mora sadržavati činjenice.

Polje	Primjer sadržaja
Datum	15.5.2026., 09:30.
Događaj	Nadređeni me pred timom nazvao nesposobnim i rekao da mi nitko ne smije pomagati.
Svjedoci	A. B. i C. D.; sastanak u sobi 2.
Posljedica	Isključen sam iz projekta. Nakon sastanka zatražio sam pisanu uputu.
Dokaz	Poziv na sastanak, poruka nakon sastanka i bilješka o događaju.

Prije slanja pritužbe provjerite

Svaka tvrdnja treba imati barem jedan konkretan događaj, datum, svjedoka ili dokaz. Ako nešto ne znate sigurno, napišite da se radi o vašem sjećanju ili procjeni.

Predložak pritužbe

Ovaj okvir možete prepisati u e-mail ili dopis. Prilagodite ga činjenicama i priložite dokaze.

Predmet	Pritužba radi zaštite dostojanstva radnika.
Podnositelj	Ime i prezime, radno mjesto i kontakt.
Kome	Osoba za zaštitu dostojanstva radnika ili poslodavac.
Opis	Navodim događaje koji se ponavljaju i za koje smatram da povređuju moje dostojanstvo: datum, mjesto, osobe i opis postupanja.
Dokazi	Prilažem poruke, e-mailove, zapisnike, rasporede, medicinsku dokumentaciju ili navodim svjedoke.
Posljedice	Opisujem utjecaj na rad, zdravlje, sigurnost, ugled ili mogućnost obavljanja posla.
Zahtjev	Molim da se pritužba ispita, da se poduzmu mjere za prestanak postupanja i da se spriječe osvetne mjere.
Povjerljivost	Molim da se svi podaci čuvaju kao povjerljivi u skladu s propisanim postupkom.

Kako pisati jasno i sigurno

Dobra pritužba nije najduža, nego najjasnija: događaji, dokazi, posljedice i tražene mjere.

Pišite konkretno

- ☑ Datum, vrijeme i mjesto.
- ☑ Točne riječi ili radnja.
- ☑ Tko je bio prisutan.
- ☑ Koji dokaz postoji.
- ☑ Što tražite da se poduzme.

Izbjegavajte

- Opće tvrdnje bez primjera.
- Uvredljiv ton ili prijetnje.
- Objavljivanje dokaza javno.
- Potpisivanje izjave koju ne razumijete.
- Brisanje poruka ili mijenjanje dokumenata.

Kratka rečenica često je bolja od dugog opisa. Primjer: „Dana 15.5.2026. u 09:30, na sastanku u sobi 2, nadređeni me pred A. B. i C. D. nazvao nesposobnim.“

Kada je mobing povezan s diskriminacijom

Ako je ponašanje povezano s osobnom okolnošću ili zakonom zaštićenom osnovom, može se raditi i o diskriminaciji ili uznemiravanju prema posebnom zakonu.

Moguće osnove

- Spol, rodni identitet ili spolna orijentacija.
- Dob, invaliditet ili zdravstveno stanje.
- Rasa, boja kože, etnička ili nacionalna pripadnost.
- Vjera, političko ili drugo uvjerenje.
- Članstvo ili aktivnost u sindikatu.
- Obrazovanje, društveni položaj ili imovno stanje.
- Bračni ili obiteljski status.

Uznemiravanje

Neželjeno ponašanje povezano sa zaštićenom osnovom, koje ima za cilj ili učinak povredu dostojanstva i stvara strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

U pritužbi navedite

Koja je osobna okolnost povezana s postupanjem, kako se postupalo prema vama u odnosu na druge radnike, koje izjave ili odluke to pokazuju te koji su svjedoci i dokazi.

Teži oblici posebno se ozbiljno promatraju kada je postupanje ponovljeno, traje dulje vrijeme, pogađa osobu po više osnova ili žrtvu posebno teško pogađa posljedicama.

Spolno uznemiravanje nije „šala“

Neželjeno verbalno, neverbalno ili tjelesno ponašanje spolne naravi može povrijediti dostojanstvo i stvoriti zastrašujuće, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Sigurno radno okruženje uključuje jasne profesionalne granice i pravo radnika da kaže ne.

1 Primjeri

Neželjeni komentari o tijelu, dvosmislene poruke i slike, neželjeni dodiri ili pritisak na privatni susret.

2 Odmah zabilježite

Datum, mjesto, kanal, točne riječi ili radnju, svjedoke te sačuvane poruke ili fotografije.

3 Što tražiti

Prekid kontakta, zabranu osvetnih mjera, sigurnu organizaciju rada i povjerljiv postupak.

Protivljenje radnika uznemiravanju ili spolnom uznemiravanju ne smije biti razlog za nepovoljnije postupanje. Tražite zaštitu i ne potpisujte izjave koje ne razumijete ili nisu točne.

Digitalni mobing i rad od kuće

Ponašanje preko e-maila, chata, platformi i mobitela može biti jednako ozbiljno kao i ponašanje uživo.

Digitalni tragovi imaju vrijednost kada su sačuvani cjelovito: poruka, datum, pošiljatelj, primatelj i kontekst.

Rizično ponašanje

- Ponižavajuće poruke u grupi.
- Slanje zadataka u kasnim satima uz prijetnje.
- Isključivanje iz kanala potrebnih za rad.
- Javno etiketiranje i ismijavanje.
- Neželjeni privatni kontakt.

Kako sačuvati dokaz

- ☑ Napraviti screenshot s datumom i imenom kanala.
- ☑ Izvesti e-mail ili poruku kada je moguće.
- ☑ Zapisati popis sudionika u grupi.
- ☑ Voditi kronologiju izvanradnih poruka.
- ☑ Ne brisati original.

Pravilo opreza: dokaze čuvajte za postupak zaštite, sindikat, pravnika, inspekciju ili sud. Ne objavljujte privatne poruke na društvenim mrežama i ne mijenjajte sadržaj dokaza.

Mobing je i pitanje zdravlja

Psihosocijalni rizici mogu narušiti mentalno i fizičko zdravlje. Zato se problem ne smije svesti samo na međuljudski odnos.

Moguće posljedice

- Nesanica, anksioznost i iscrpljenost.
- Smanjena koncentracija i pogreške u radu.
- Bolovanja i povećani rizik ozljeda.
- Gubitak povjerenja i izolacija.

Kada se pojave simptomi stresa, tražite stručnu pomoć i zapišite povezanost s radnim događajima.

Što učiniti

- ☑ Obratiti se izabranom liječniku ili drugom stručnjaku.
- ☑ Sačuvati medicinsku dokumentaciju.
- ☑ Obavijestiti sindikat ako postoje pritisci zbog bolovanja.
- ☑ Tražiti mjere koje smanjuju rizik i prekidaju izvor štete.

ZNR veza

Zaštita na radu obuhvaća sigurnost i zdravlje radnika. Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu te za informiranje radnika o rizicima i mjerama. Psihosocijalni rizici trebaju biti dio stvarne prevencije, a ne samo formalnosti.

Kako sindikat i URSH mogu pomoći

Sindikat može pružiti podršku, savjet, zaštitu interesa i pritisak da sustav kod poslodavca funkcionira.

Sindikalna podrška pomaže da se problem strukturira i da radnik ne ostane sam u postupku.

1 Savjet prije pritužbe
Pregled činjenica, dokaza i formulacije zahtjeva.

2 Podrška u komunikaciji
Priprema dopisa, sastanka i pisanih očitovanja.

3 Zaštita od odmazde
Praćenje premještaja,otkaza, pritisaka i diskriminacije.

4 Kolektivne mjere
Pravila postupka, edukacije, pregovori i poboljšanje pravilnika.

URSH kontakt
Ulica kralja Držislava 4, 10000 Zagreb. E-mail: ursh@ursh.hr.
Telefon: +385 1 461 77 91.

Što poslodavac mora organizirati

Prevencija mobinga nije samo reakcija na pritužbu. Poslodavac treba imati jasan, povjerljiv i primjenjiv sustav zaštite.

1 Pravila
Pravilnik o radu ,kolektivni ugovor ili drugi interni akt.

2 Osobe
Imenovane osobe za pritužbe

3 Postupak
Povjerljivo ispitivanje pritužbe i mjere u roku od 8 dana.

4 Prevencija
Edukacije, procjena rizika i kultura poštovanja.

5 Mjere
Zaustavljanje ponašanja te zaštita žrtve i svjedoka.

Neprimjereno postupanje

- Ignoriranje pritužbe ili odgađanje bez razloga.
- Otkrivanje identiteta bez potrebe i protivno povjerljivosti.
- Premještaj žrtve bez razgovora i zaštite.
- Kažnjavanje radnika zbog traženja zaštite.
- Svođenje problema na „privatni sukob“ bez ispitivanja činjenica.

Što mogu učiniti kolege i svjedoci

Svjedoci mogu pomoći bez nepotrebnog izlaganja riziku. Važno je govoriti činjenice, a ne širiti pretpostavke ili glasine.

Primijetiti

- Ponavljanje obrazaca.
- Izolaciju.
- Javna poniženja.
- Strah od razgovora.

Zabilježiti

- Datum.
- Mjesto.
- Točne riječi.
- Tko je bio prisutan.

Podržati

- Biti svjedok.
- Uputiti na sindikat.
- Ne širiti glasine.
- Ne sudjelovati u pritisku.

Kolektivna odgovornost

Mobing se često održava zato što okolina problem normalizira. Timovi trebaju jasna pravila: ne ismijavati, ne prenositi glasine, ne izolirati kolegu, ne snimati i dijeliti incidente iz zabave, nego zaustaviti postupanje i uputiti na ovlaštene kanale.

Koje mjere mogu zaustaviti mobing

Mjere moraju biti konkretne, razmjerne i usmjerene na prestanak štetnog postupanja, zaštitu radnika i sprječavanjeponavljanja.

Odmah

- Prestanak uvredljive komunikacije.
- Razdvajanje osoba kada je potrebno.
- Zabrana osvetnih mjera.
- Siguran kanal za komunikaciju.
- Povjerljivo ispitivanje navoda.
- Pisani trag poduzetih mjera.

Dugoročno

- ☑ Edukacija rukovoditelja i timova.
- ☑ Promjena organizacije rada.
- ☑ Jasan pravilnik
- ☑ Praćenje ponavljanja incidenata.
- ☑ Uvođenje kulture poštovanja.
- ☑ Odgovornost počinitelja.

Mjera nije primjerena ako

- Kažnjava osobu koja je prijavila problem.
- Ostavlja počinitelja u istoj poziciji moći bez nadzora.
- Ne rješava uzrok, nego samo premješta žrtvu.
- Nema rok, odgovornu osobu i pisani trag.
- Omogućava nastavak ponižavanja drugim kanalima.

Brza checklista za radnika i sindikat

Koristite je prije pritužbe, sastanka ili razgovora sa sindikatom.

Za radnika

- ☑ Napisao/la sam kronologiju događaja.
- ☑ Sačuvani su dokazi.
- ☑ Navedeni su svjedoci.
- ☑ Opisane su posljedice.
- ☑ Znam kome predajem pritužbu.
- ☑ Kontaktirao/la sam sindikat ili osobu od povjerenja.

Za sindikalnog povjerenika

- ☑ Razlikovane su činjenice i zaključci.
- ☑ Provjeren je rok i postupak.
- ☑ Zatraženi su propisi poslodavca.
- ☑ Predložene su konkretne mjere.
- ☑ Dogovoreno je praćenje osvetnih mjera.
- ☑ Radnik razumije moguće sljedeće korake.

Najbolja pritužba nije najduža, nego najjasnija: događaji, dokazi, posljedice i tražene mjere.

Checklista za poslodavca i pripremu sastanka

Sustav zaštite mora biti stvaran, poznat radnicima i provjerljiv u praksi.

Za poslodavca

- ☑ Imenovana je ovlaštena osoba.
- ☑ Radnici znaju kome se obraćaju.
- ☑ Postupak je povjerljiv.
- ☑ Mjere su pisane i provjerljive.
- ☑ Spriječena je odmazda.
- ☑ Provedena je edukacija.

Prije sastanka

- Ponesite kronologiju i kopije dokaza.
- Zapišite što tražite: prestanak ponašanja, zabranu kontakta, promjenu organizacije ili drugi oblik zaštite.
- Tražite pisani zapisnik ili potvrdu o razgovoru.
- Ne potpisujte izjave koje nisu točne ili koje ne razumijete.

Nakon sastanka zapišite tko je bio prisutan, što je dogovoreno, koji je rok i tko je odgovoran za provedbu mjere.

Kome se obratiti

Odaberite kanal prema problemu: unutarnja zaštita, sindikalna pomoć, inspekcija, pravobraniteljske institucije ili sudska zaštita.

URSH

Savjet, sindikalna podrška i zaštita radničkih interesa.

Osoba za zaštitu dostojanstva

Prva interna adresa za pritužbe kod poslodavca.

Državni inspektorat

Prijava povrede propisa iz područja rada i zaštite na radu.

Pučka pravobraniteljica

Informacije i postupanje u slučajevima diskriminacije i prava građana.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

Kada postoji spolna diskriminacija ili spolno uznemiravanje.

Liječnik ili stručna pomoć

Kada postoje posljedice po zdravlje ili sigurnost.

Prije sudskog ili inspekcijskog koraka dobro je s pravnikom ili sindikatom provjeriti dokaze, rokove, nadležnost i cilj koji želite postići.

Sažetak za ispis

Jedna stranica koju možete sačuvati ili podijeliti s radnicima.

1. Prepoznaj

- Ponavljanje obrasca.
- Poniženje.
- Izolaciju.
- Prijetnje.
- Posljedice po zdravlje.

2. Zabilježi

- Datum i vrijeme.
- Mjesto ili kanal.
- Točan opis.
- Svjedoke.
- Dokaze.

3. Zatraži zaštitu

- Povjerenik za zaštitu dostojanstva.
- Poslodavac.
- Sindikat.
- URSH.
- Inspekcija ili sud kada je potrebno.

4. Ne radi

- Ne vrijeđaj nazad.
- Ne briši dokaze.
- Ne objavljuj privatno.
- Ne potpisuj nejasno.
- Ne ostaj sam/a.

Dostojanstvo radnika nije dodatak - ono je uvjet sigurnog rada.

Izvori i napomene

Priručnik je informativni materijal URSH-a. Ne zamjenjuje individualni pravni savjet niti procjenu konkretnog slučaja.

URSH kontakt
https://www.ursh.hr/kontakt/

Zakon o radu
https://www.zakon.hr/z/307/zakon-o-radu

Zaštita dostojanstva radnika
https://uznr.mrms.hr/zastita-dostojanstva/

Zakon o suzbijanju diskriminacije
https://www.zakon.hr/z/490/zakon-o-suzbijanju-diskriminacije

Zakon o zaštiti na radu
https://www.zakon.hr/z/167/zakon-o-zastiti-na-radu

Državni inspektorat - podnošenje prijava
https://dirh.gov.hr/podnosenje-prijava/83

Sektor inspekcije rada
https://dirh.gov.hr/o-drzavnom-inspektoratu-9/ustrojstvo-77/13-sektor-inspekcije-rada/364

Pučka pravobraniteljica
https://www.ombudsman.hr/hr/kako-podnijeti-prituzbu

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova
https://www.prs.hr/

EU-OSHA - psihosocijalni rizici
https://osha.europa.eu/hr/themes/psychosocial-risks-and-mental-health

HZJZ - psihosocijalni rizici
https://www.hzzzsr.hr/index.php/psihosocijalni-rizici/psihosocijalni-rizici-i-stres-na-radu/

Fotografije i QR kodovi

Fotografske ilustracije izrađene su i prilagođene za potrebe priručnika. QR kodovi vode na javne izvore i službene stranice.